

HENDRICK GOLTZIUS

Uytnemende Schilder, Plaet-snijder, en Glaes-schrijver,
van Mulbracht

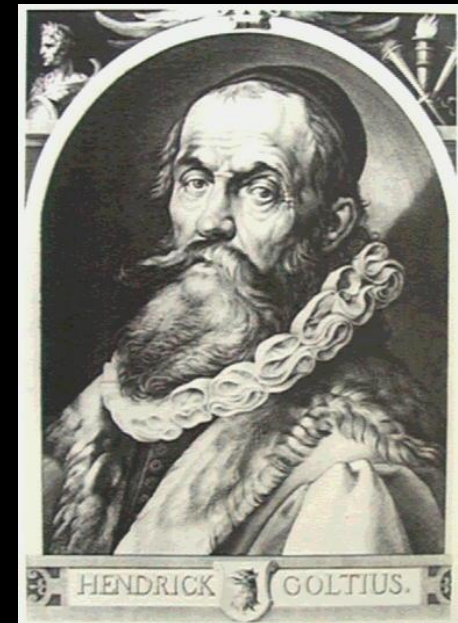
Ca 30 jaar

47 jaar

58 jaar

HENDRICK GOLTZIUS

Leven

Tekeningen

Prenten

Schilderijen

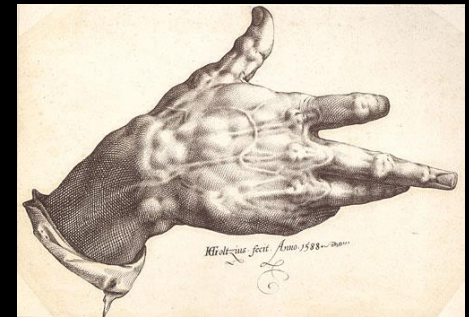
Stijl en Iconografie

Samenwerking met anderen?

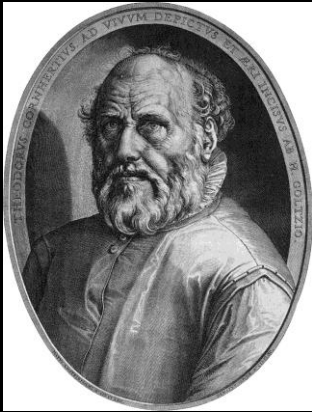
LEVEN

- In januari of februari 1558 geboren in het Duitse Mühlbracht
- Vader Goltz was glasschilder
- Zwakke gezondheid
- Als driejarige beide handen verbrand
- *‘overal in huys oft elder plancken en muyren vervult met teyckeninghen ‘*

LEVEN (2)

2 belangrijke inspirators en leermeesters

- Enkele jaren op school
- Moest al snel bij vader werken

- Als 15 jarige in de leer bij Coornhert voor het graveren
- Van Mander, vriend en geestelijk inspirator

LEVEN (3)

- Verhuist in 1577 naar Haarlem
- Trouwt op 21 jarige leeftijd met weduwe Griet Jansdochter, moeder van achtjarige zoon, Jacob Matham
- Eerste opdrachten van Philip Galle
- Van Mander komt naar Haarlem in 1583
 - Introduceert tekeningen van maniërist Spranger
 - Samen met Cornelis van Haarlem en Goltzius een tekenschool

LEVEN (4)

Italië, een ommekeer

Hercules Farnese, ca. 1592

- Onderneemt in 1590 een voetreis naar Italië
- Ontmoet vele collegae
- Ziet veel kunstobjecten in Rome, Florence, Napels, Bologna en Venetië
- Stijl verandert na 1591
- 1591 -1600 Beste gravures, maar wil meer kleur toepassen
- Begint te schilderen na 1600

LEVEN (5)

Een nieuw begin

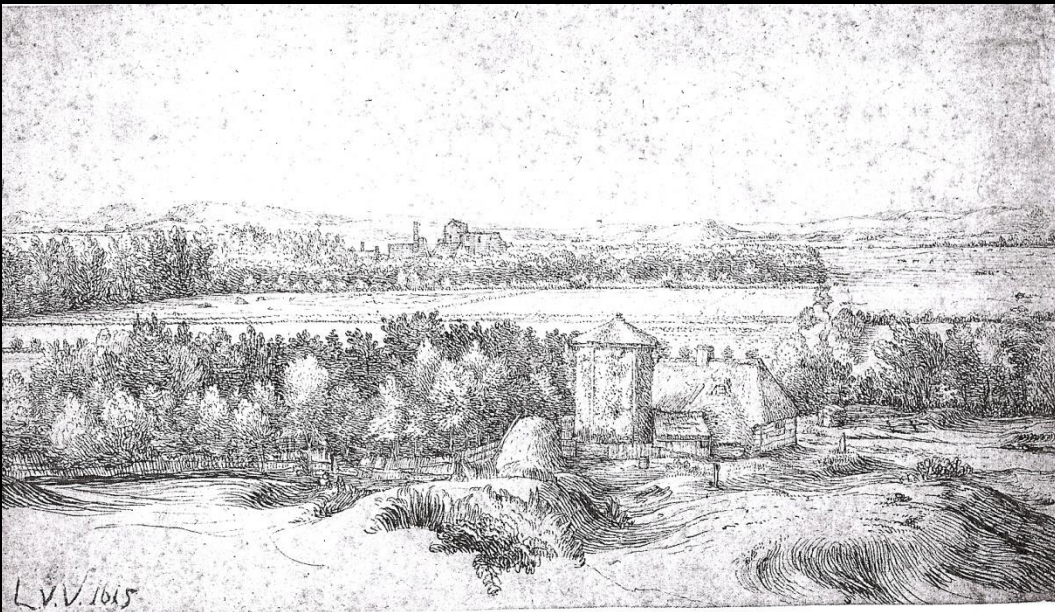
Danaë 1603

- Gaat alleen maar schilderen
- Leert het vak van Frans Badens
- Maakt ca 50 schilderijen
- Sterft op 1 januari 1617 te Haarlem

TEKENINGEN

Duinlandschap bij Haarlem, ca 1603

- ❑ Al op 16^e jaar tekeningen naar Coornhert met eigen ideeën
- ❑ Beïnvloed door Adriaan de Weerdt (1510-1590) die reis naar Italië maakte
- ❑ Beheerste de kunst van tekenen zoals Dürer en ging over op krijt

TEKENINGEN (2)

Willem van Oranje 1581

- Na 1585 voor Bartholomeus Spranger
- Kentering na reis naar Italië in 1590-1591
- Beïnvloed door Zuccaro, Titiaan, Dürer, Van Leyden en P. Breughel

TEKENINGEN (3)

De Aanbidding van de Herders (1598-1600)

- Belangrijke categorie: landschapschaps-tekeningen
- Kentering na 1600

TEKENINGEN (4)

Uit *Metamorphosen: Mercurius en Argus* 1591

PRENTEN

- 361 prenten bekend waarvan 219 van hemzelf. Weinig etsen, naar Spranger, Bloklandt, Maerten de Vos
- Na Italië naar Carraci en Raphaël
- Meer gevarieerde lijntechniek door arcering, na Italië erotiek en zinnenprikkelend
- Verlaat maniërisme en streeft naar perfectie

PRENTEN (2)

Chiaroscuro houtsneden

Hercules en Cacus, 1588

- 18 chiaroscuros als enkele afdruk, 14 illustraties in Van Manders vertaling van *Bucolica* en *Georgica*
- Lijn- en toonblokken
- Twee categorieën
- Soms blauw papier
- Na 1615 afdrukken door Willem Jansz. Blaeu

PRENTEN (3)

*De Bruiloft van Cupido
en Psyche, 1587
Hendrick Goltzius*

*De Bruiloft van Cupido
en Psyche, 1586
Bartholomus Spranger*

PRENTEN (4)

De grote Hercules, 1589

Maniërisme
op z'n best?

SCHILDERIJEN

Sine Cerere et Libero Friget Venus 1606?

- Aanloop naar schilderen na reis Italië. Waardering voor Titiaan, Corregio en Raphaël
- Ondanks disegno nog geen kunstschilder
- Zou Frans Badens dan.....?

SCHILDERIJEN (2)

Hercules en Cacus, 1613

- Aanloop: eerst waterverf en tempera in tekeningen
- Eerste schilderijen, twee koperplaten naar N-Italiaans voorbeeld
- Gebruikt *colorito* Venetië en *disegno* uit Florence

SCHILDERIJEN (3)

De Zondeval en De doop van Christus uit 1608

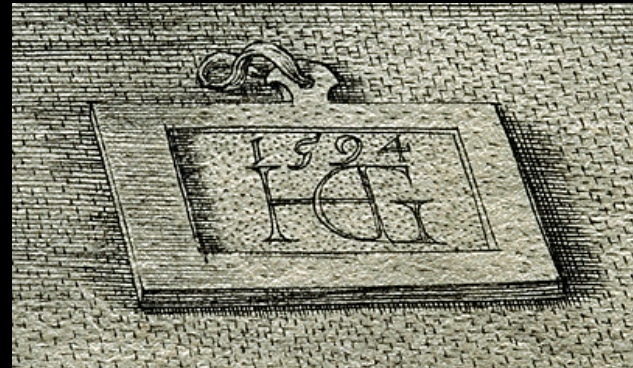

STIJL EN ICONOGRAFIE

- Eerst geen verschil in stijl tijdgenoten.
- Na werken van Spranger: maniërisme.
- Na Italiaanse periode verschillende stijlen.
- Iconografie is niet eenduidig.

TOT SLOT

- Hele leven in teken van kunst
- Belangrijk: verhuizing Haarlem, beïnvloeding andere kunstenaars, reis Italië. Stijgt dan tot grote hoogte als kunstenaar
- 400 jaar roem

Samenwerking met anderen

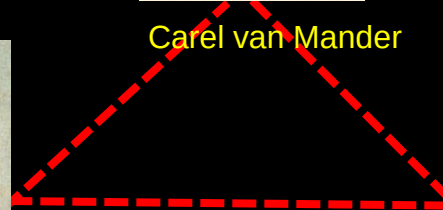
Barth. Spranger

Coornhert

Carel van Mander

Cornelis van Haarlem

Philip Galle,
drukker

Schoneus,
dichter

Jacob Matham,
leerling